

Sygn. akt I C 361/20 upr.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 listopada 2020 roku

W pozwie wniesionym w dniu 21.10.2019 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powód (...) Bank S.A. z siedzibą we W., działający przez profesjonalnego pełnomocnika, domagał się zasądzenia od pozwanego A. K., kwoty 1.288,27 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty – liczonymi od kwoty 83,51 zł oraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonych od dnia 18.10.2019 r. do dnia zapłaty – od kwoty 1.159,85 zł oraz zasądzenia kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 1-2 i 15-16 i 20-22).

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 28.11.2018 r. pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy kredytu nr (...), który pozwany zobowiązał się spłacić w miesięcznych ratach. Z uwagi na to, że pozwany zaprzestał dokonywania spłat, bank wypowiedział mu umowę kredytu, a po upływie okresu wypowiedzenia, tj. w dniu 01.10.2019 r., całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wykonalności. Pomimo upływu wyznaczonego w ten sposób ostatecznego terminu spłaty zobowiązania, pozwany nie zwrócił całości zobowiązania. Na kwotę dochodzoną pozvem, składają się: 1.159,85 zł – tytułem niespłaconego kapitału (kwota kapitału została wyliczona na dzień wniesienia pozwu z uwzględnieniem wszystkich wpłat, które zostały zaksięgowane przed tą datą); 83,51 zł – suma odsetek umownych i karnych wyliczona na dzień sporządzenia pozwu (17.10.2019 r.) wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie na podstawie art. 481 § 2 k.c. oraz 482 k.c.; 44,91 zł – kwota opłaty za pakiet usług bankowych w wysokości 4,99 zł miesięcznie za okres obowiązywania umowy.

W dniu 26.11.2019 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w uwzględnieniu żądania pozwu (k. 3/2).

Postanowieniem z dnia 13.03.2020 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uchylił nakaz zapłaty z 26.11.2019 r. w całości i przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi (k. 7).

Pozwany A. K. na rozprawie w dniu 17.11.2020 r. wskazał, że uznaje żądanie pozwu w całości. Wniósł o rozłożenie należności na raty po 80 złotych miesięcznie. Wyjaśnił, że z uwagi na pandemię przez 7 miesięcy był zamknięty w (...) (pensjonariuszom nie wolno było wychodzić nawet na pocztę, przez co raty kredytu nie były spłacane). Wskazał, że utrzymuje się z renty socjalnej, z której opłaca pobyt w (...) i z której zostaje mu około 200-250 zł (z czego musi kupić leki). Podał, że teraz pomoże mu syn (k. 54).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28.11.2018 r. A. K. zawarł z (...) Bankiem S.A. z siedzibą we W. umowę kredytu na zakup towarów i usług (zakup telewizora i ubezpieczenia na 5 lat) nr (...). W ramach przedmiotowej umowy, Bank udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 1.272,42 zł (obejmującego koszty ubezpieczenia na życie w kwocie 165,97 zł, prowizję za udzielenie kredytu w kwocie 70,45 zł). Oprocentowanie kredytu było stałe i wynosiło 10% w stosunku rocznym. Odsetki z tytułu udzielonego kredytu wyniosły łącznie 142,42 zł, a całkowity koszt kredytu 212,87 zł, (...) wynosiło zaś 16,70%. Kredyt miał być spłacany w 25 miesięcznych ratach, płatnych do 28-go dnia każdego miesiąca, począwszy od grudnia 2018 r., z czego 25 rat w kwotach po 61,58 zł, zaś ostatnia korygująca rata w kwocie 61,67 zł. W umowie zastrzeżono, że niespłacenie raty kredytu w ustalonym terminie spowoduje powstanie zadłużenia przeterminowanego, a od wymagalnej kwoty kapitału pobierane będą odsetki za opóźnienie (karne). Wysokość odsetek karnych równa się aktualnej wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie określonych zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa - na dzień zawarcia umowy 14% w stosunku rocznym. W umowie zastrzeżono również, że w przypadku nieuregulowania w terminach określonych w umowie dwóch pełnych rat kredytu, Bank może wypowiedzieć umowę, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie ustalonym przez bank, nie krótszym niż

14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni.

Dowód: niesporne, nadto: umowa o kredyt na zakup towarów i usług – k. 25-26, deklaracja przystąpienia do ubezpieczenia – k. 26/2, tabela opłat – k. 27

Pozwany tytułem spłaty umowy kredytu zawartej z powodem, spłacił łącznie 140 zł, z czego 112,57 zł, zostało zaliczone na spłatę kapitału, 22,44 zł, na spłatę odsetek, a 4,99 zł na opłatę za pakiet.

Z uwagi na to, że pozwany zaprzestał spłacania rat (ostania wpłata zanotowana w dniu 19.04.2019 r.), został wezwany przez powodowy Bank do zapłaty, bezskutecznie. Z uwagi na powyższe, umowa kredytu została mu wypowiedziana, a całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wykonalności w dniu 1.10.2019 r.

Dowód: niesporne, nadto: pismo stanowiące szczegółowy wykaz odsetek, działań mediacyjno-upominawczych, wpłat dokonanych przez pozwanego i opłat za pakiet usług bankowych – k. 23-24

Pozwany A. K. ma 60 lat, jest rozwiedziony i ma dwóch synów. Z zawodu jest budowlańcem. Obecnie zamieszkuje w (...). Utrzymuje się z renty socjalnej oraz prac dorywczych. Po opłaceniu pobytu w (...), zostaje mu 200-250 zł, z czego musi jeszcze zakupić lekarstwa. Kiedy rozpoczęła się pandemia koronawirusa, pensjonariusze (...) dostali zakaz wychodzenia poza teren ośrodka, przez co pozwany nie mógł udać się na pocztę, by zapłacić ratę kredytu. Z uwagi na obecną sytuację epidemiologiczną, pozwany nie ma możliwości podjąć się prac dorywczych, dzięki którym mógłby osiągnąć dodatkowy dochód. Pozwany chce spłacić zaciągnięty kredyt, oświadczył że jest w stanie uiszczać miesięczne raty w wysokości 80 zł. Podał, że w spłacie pomoże mu syn.

Dowód: zeznania pozwanego – nagranie z rozprawy z dnia 17.11.2020 r. 00:00:03-00:06:36 i k. 54

Powyższy, w zasadzie niesporny, stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów. Dokumenty załączone do akt sprawy, nie budziły żadnych wątpliwości Sądu – sama umowa kredytu została przedłożona w oryginale. Nie było więc podstaw by odmówić im wiarygodności, tym bardziej, że pozwany nie kwestionował ich wiarygodności. Co więcej, pozwany przyznał fakt zawarcia umowy, otrzymania kapitału.

Powód nie kwestionował, że pozwany uiszczał początkowo należne raty, co dodatkowo znalazło odzwierciedlenie w przedłożonych dokumentach (wyciąg operacji). Pozwany A. K. wyjaśnił, że zaprzestał spłaty z uwagi na sytuację epidemiologiczną w Polsce i brak możliwości wyjścia poza teren (...). Nie podnosił ani nie kwestionował okoliczności otrzymania wypowiedzenia umowy czy wezwań do zapłaty.

W ocenie Sądu, nie było także podstaw, by odmówić wiary zeznaniom pozwanego, na podstawie których ustalono obecną sytuację majątkową, zdrowotną pozwanego i jego rodziny.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 2187 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W przedmiotowej sprawie pozwany zawarł z powodem w dniu 28.11.2018 r. umowę kredytu, która to umowa określała obowiązki kredytobiorcy. Zgodnie z jej treścią, w przypadku nieuregulowania w terminach określonych w umowie dwóch pełnych rat kredytu, Bank mógł wypowiedzieć umowę, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie ustalonym przez bank, nie krótszym niż 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni.

Pozwany nie spłacił zgodnie z harmonogramem dwóch kolejnych rat kredytu.

Jak wynika z art. 75 c ust. 1 i 2 ustawy prawo bankowe, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych a w wezwaniu tym informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Po stwierdzeniu, że pozwany nie spłaca terminowo kredytu, umowa kredytu mogła mu zostać skutecznie wypowiedziana dopiero po wcześniejszym doręczeniu mu wezwania określonego w art. 75 c ust. 1 i 2 prawo bankowe oraz po odczekaniu do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych).

Pozwany nie kwestionował faktu zawarcia umowy z powodem, postanowień umownych, tego że zaprzestał dokonywania spłat, czy tego że zostało mu doręczone wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy. Wyraził chęć spłaty kredytu, jednak wniósł o rozłożenie należności na raty płatne w kwocie po 80 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu zachodziły przesłanki do uwzględnienia wniosku pozwanego i rozłożenia należności na raty.

Art. 320 k.p.c., stanowi, iż w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć zasądzone świadczenie na raty. Przesłanką zastosowania tego przepisu jest uznanie Sądu, iż w granicach konkretnej sprawy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Przy czym możliwe jest zaliczenie do takich okoliczności, istnienie obawy, iż dłużnik nie będzie w stanie jednorazowo spełnić świadczenia i niezbędna okaże się egzekucja, celem wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia. Niemniej jednak szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczą przede wszystkim osoby dłużnika i sytuacji z nim związanych - majątkowych, rodzinnych czy zdrowotnych, iż spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla niego niemożliwe do wykonania bądź bardzo utrudnione. Wskazać trzeba, iż przyjmuje się, że za zastosowaniem omawianego przepisu przemawia sytuacja, w której pozwany uznaje powództwo i podnosi, że niuregulowanie długu jest spowodowane wyłącznie jego złą sytuacją majątkową (wyrok Sadu Najwyższego z dnia 9.04.2015 r., sygn. II CSK 409/14, Lex 1677131). Należy również zaznaczyć, iż dokonując rozważania odnośnie rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty, Sąd nie może brać pod uwagę tylko okoliczności odnoszących się dłużnika, pomijając tym samym sytuację dotyczącą wierzyciela, co oznacza, iż nie powinien działać z jego pokrzywdzeniem. Wynika to z faktu, iż ochrona, jaką zapewnia dłużnikowi przepis art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13.11.2017 r., VI ACa 425/16, LEX nr 2477335).

Analizując sytuację majątkową i życiową pozwanego, Sąd zważył, że pozwany ma 60 lat i zamieszkuje w (...). Utrzymuje się z renty socjalnej, która w większości jest przez niego przeznaczona na opłacenie pobytu w (...). Wcześniej podejmował się prac dorywczych, by uzyskać dodatkowe pieniądze na utrzymanie, jednak w obecnej sytuacji epidemiologicznej jest to utrudnione. Pozwany wyjaśnił, że zaprzestał dokonywania wpłat ponieważ pensjonariusze (...) mieli zakaz opuszczania (...) z uwagi na pandemię koronawirusa. Pozwany nie kwestionował, że zawarł umowę z powodowym bankiem, uznał powództwo i deklarował chęć spłaty. Wskazał, że jest w stanie płacić miesięcznie po 80 zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd uznał, że rozłożenie zasądzonego świadczenia na 17 miesięcznych rat wraz z należnymi odsetkami, w kwotach po 80 zł, ostania 17 rata wyrównująca w kwocie 8,27 zł płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca, począwszy od stycznia 2021 r., nie będzie prowadzić w tym stanie rzeczy do pokrzywdzenia powoda (tym bardziej, że raty wynikające z umowy były nawet niższe od obecnie deklarowanych). Taka forma spełnienia świadczenia, mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, stwarza realną szansę na jego spełnienie. Umożliwia, bowiem pozwanemu wywiązanie się z zobowiązania w możliwym do przyjęcia przez wierzyciela terminie i tym samym wierzycielowi uniknięcia bezskutecznej egzekucji. W ocenie Sądu zachodzą przesłanki, by wniosek pozwanego o rozłożenie należności na raty uwzględnić.

Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15.12.2006 r. III CZP 126/06, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22.09.1970 r., III PZP 11/70 (OSNCP 1971, nr 4, poz. 61). Według cytowanej uchwały, a nadto wypracowanego stanowiska w doktrynie, obecnie art. 320 k.p.c. należy do grupy przepisów, które mimo, iż są zamieszczone w ustawie procesowej, to mają także charakter materialnoprawny. W związku z powyższym, wyrok rozkładający na raty świadczenie należne wierzycielowi modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego, zmieniając sposób i termin spełnienia świadczenia. Podsumowując, powództwo w zakresie żądania odsetek poza dzień wyrokowania, jak i ponad zasądzoną należność główną, podlegało oddalaniu, czego motywów wskazano powyżej.

W związku z powyższym, orzeczono jak w punktach I i II wyroku.

Przy uwzględnieniu powyżej wskazanych argumentów, w tym sytuacji materialnej i życiowej pozwanego, Sąd uznał, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, pozwalający na podstawie zasady słuszności wyrażonej w art. 102 k.p.c., odstąpić od obciążania pozwanego kosztami postępowania (pkt. III).

Sędzia Agnieszka Poręba

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować uzasadnienie;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda, po opłaceniu wniosku
3. kal. 14 dni

N. dnia 1 grudnia 2020 roku

Sędzia Agnieszka Poręba